

**BIURO
RZECZNIKA PRAW OBYWATELSKICH**

Warszawa, 25-11-2020 r.

**Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich
Stanisław Trociuk**

WZF.7043.61.2020.MB

**Pan
gen. dyw. Tomasz Praga**

**Komendant Główny
Straży Granicznej**

Szanowny Panie Komendancie

Uprzejmie informuję, że do Rzecznika Praw Obywatelskich zwracają się funkcjonariusze Straży Granicznej, będący rodzicami dzieci z chorobami onkologicznymi. Przedstawione przez nich wątpliwości dotyczą wykonywanych zadań służbowych, które wiążą się z bezpośrednim kontaktem z niebezpiecznymi i szkodliwymi czynnikami biologicznymi, w związku z pandemią. Funkcjonariusze obawiają się ryzyka zakażenia swoich dzieci poprzez możliwość przeniesienia na nich wirusów, z którymi zetknęli się w służbie. Dzieci leczone na choroby nowotworowe (np. chemioterapią) mają obniżoną odporność, a co za tym idzie ryzyko zachorowania na Covid-19, a także narażenia na ewentualne powikłania z tym związane jest u nich większe niż w przypadku zdrowych dzieci.

Funkcjonariusze podległej Panu Komendantowi formacji, z racji wykonywanych ustawowych zadań Straży Granicznej, są jednymi z najbardziej narażonych na opisane wyżej zagrożenia spośród wszystkich funkcjonariuszy służb mundurowych. Rzecznik ma świadomość specyfiki stosunku służbowego funkcjonariuszy Straży Granicznej, w tym daleko idącej dyspozycyjności. W odróżnieniu od pracownika, funkcjonariusz nie może odmówić służby w przypadku bezpośredniego zagrożenia dla zdrowia i życia. Tym niemniej na gruncie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 3 kwietnia 2017 r. w sprawie

wykazu prac uciążliwych, niebezpiecznych lub szkodliwych dla zdrowia kobiet w ciąży i kobiet karmiących dziecko piersią (Dz.U. poz. 796) ukształtowała się praktyka polegająca na kierowaniu funkcjonariuszek do służby w środowisku bezpiecznym od zagrożeń biologicznych. Wydaje się, że przełożeni posiadają narzędzia kadrowe¹, pozwalające – w szczególnych przypadkach – na delegowanie funkcjonariuszy do zadań, w mniejszym stopniu zagrażających zdrowiu i życiu ich dzieci np. na czas leczenia chemioterapią. Sama choroba dziecka i wynikający z niej ciągły lęk o jego życie, jest już wystarczająco dużym czynnikiem stresu. Dodatkowa obawa, związana z zagrożeniem wynikającym z codziennego kontaktu z potencjalnymi czynnikami ryzyka, jakie mogą stanowić czynności wykonywane przez funkcjonariuszy, mogłaby zostać tą drogą wyeliminowana.

Podstawą do zmiany środowiska służby takiemu funkcjonariuszowi mogłoby być na przykład ważne orzeczenie o niepełnosprawności ze wskazaniem jednostki chorobowej (choroby onkologicznej, hematologicznej). Biorąc pod uwagę fakt, że taka sytuacja dotyczy niewielkiej grupy funkcjonariuszy, w ocenie Rzecznika, nie miałyby ona negatywnego wpływu na interes służby podległej Panu Komendantowi formacji.

W związku z powyższym, na podstawie art. 13 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U. z 2020 r., poz. 627 t.j.) uprzejmie proszę o odniesienie się do przedstawionego problemu.

Z wyrazami szacunku

Stanisław Trociuk

Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich

/-podpisano elektronicznie/

---

¹ Np. w trybie art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 12 października 1990 r. o Straży Granicznej (Dz.U. z 2020 r. poz. 305 ze zm.) delegowanie do czasowego pełnienia służby w innej jednostce organizacyjnej SG – na wniosek funkcjonariusza SG.